

F. t. I. vedr. social bistand

Bemærkninger til lovforslaget

Ifølge bistanndslovens § 69 skal kommunalbestyrelsen sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i daginstitutioner for børn og unge.

Hvorledes udtrykket »det nødvendige antal pladser« skal fortolkes, har været diskuteret længe, idet mange mener, at det må være op til den enkelte kommunalbestyrelse at afgøre, hvor mange pladser der er nødvendige.

Ifølge Nyt fra Danmarks Statistik nr. 225 af 2. september 1988 er antallet af pladser i daginstitutioner (inkl. dagpleje og skolefritidsordninger) 276.521 mod 175.217 pladser i 1977.

I januar 1988 var der indskrevet 30,9 pct. af alle børn fra 0 til 14 år mod 16,1 pct. af alle børn i 1977.

Antallet af børn, der passes af det offentlige, er på godt 10 år steget med over 100.000, og snart kan en tredjedel af alle børn få et offentligt formidlet pasningstilbud.

Der findes ingen officiel statistik, der fortæller, hvor mange børn der har akut behov for pasning, men ifølge BUPL's opgørelser skulle det dreje sig om ca. 30.000 børn.

66,6 pct. af alle børn under 7 år er i dag i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det er dobbelt så mange som i midten af 1970'erne. De mange udtalelser om nedskæringer på børnepasningsområdet kan således tilbagevises.

Der bruges i dag over 12 mia. kr. på børnepasning, heraf betaler forældrene kun 2,3 mia. kr.

Det er KVR-regeringens politik, at de samlede offentlige udgifter skal holdes i ro. Regeringen og de kommunale organisationer har aftalt, at de kommunale driftsudgifter skal fastholdes på budget 1988-niveau, og at de primærkommunale anlægsudgifter skal nedbringes med ca. 1½ mia. kr. i forhold til budgetterne for 1988.

Man må således konkludere, at der ikke er økonomiske muligheder for at skaffe offentligt formidlet pasning til alle børn. Fremskridtspartiets lovforslag om skærpelse af retten til at benytte offentligt formidlet børnepasning skal derfor ses som en udnyttelse af de bestående ressourcer, en retfærdigere fordeling af de bestående pladser og en håndsrækning til mennesker, der på grund af manglende børnepas-

ning ikke kan påtage sig et arbejde, men i stedet er henvist til kontanthjælp.

Hvor mange pladser der kan frigives ved vedtagelse af lovforslaget, er uklart, idet der ikke findes tilgængeligt materiale, der belyser, hvor mange hjemmegående der i dag benytter de offentlige pasningstilbud. Der var på landsplan i 1987 198.092 familier, hvor kun den ene ægtefælle havde arbejdsindkomst, hvilket svarer til 19 pct. af alle familier. Hvor mange af disse familier der har børn, der passes af det offentlige, kan ikke besvares ved hjælp af den eksisterende statistik. Der forventes i 1988 at blive 265.000 arbejdsledige og 171.300 familier på kontanthjælp. 23.000 enlige forsørgere er på kontanthjælp. Et meget stort antal er således hjemmegående; formentlig er antallet så stort, at en række institutionspladser vil kunne nedlægges, såfremt der ikke kommer forbedringer af arbejdsledeshedstallene. Den stigning på 10.500 flere pladser i dagtilbud for børn, som kommunernes social- og sundhedsplaner for perioden 1988-91 viser, må således kunne standses ved en vedtagelse af lovforslaget om, at kun forældre med akutte pasningsbehov sikres plads til pasning af deres børn. I øvrigt kan der henvises til Lotz-udvalgets 2. betænkning, hvor det anbefales, at kommunerne selv bestemmer, hvor mange børn der kan optages i et dagplejehjem, når der er flere om pasningen. En vis overbelægning vil kunne komme på tale i institutionerne af og til, men da de fleste institutioner sjældent har pladserne maksimalt belagt, bliver det næppe et problem.

Personer omfattet af lovforslaget

Det skal indledningsvis bemærkes, at for enlige forældre gælder udelukkende den enliges egen situation. For ægtepar eller samlevende, der er forældre til barnet, er det tilstrækkeligt, at den ene af parterne er hjemmegående.

Ved arbejdsledighed forstås her, at personen enten modtager arbejdsledighedsdagpenge eller hovedsagelig forsørges via bistanndslovens ydelser – eksempelvis modtagere af kontanthjælp. Også personer, der efter fødslen har barselorlov, betragtes som arbejdsledige. Ligeledes personer, der har orlov fra arbejdet eller er